

Dlaczego ludzie szukają wyjaśnień spiskowych zdarzeń społecznych? Mechanizmy
psycho-społeczne.

Mirosław Kofta, Wiktor Soral

Uniwersytet Warszawski

Streszczenie

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Dlaczego ludzie szukają wyjaśnień spiskowych zdarzeń społecznych? Mechanizmy psycho-społeczne.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Natura myślenia spiskowego. Teorie spiskowe zdarzeń i grup społecznych

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Nieprzewidywalny i groźny świat jako źródło myślenia spiskowego

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.

Zagrożenie podmiotowej kontroli a generowanie teorii spiskowych

Poczucie braku podmiotowej kontroli skłania do poszukiwania sił sprawujących kontrolę nad rzeczywistością.

Poczucie braku podmiotowej kontroli skłania do poszukiwania uproszczonych wyjaśnień rzeczywistości społecznej.

Rzeczywistość polityczna jako generator orientacji spiskowej – badania własne

Wolne wybory, niepewność i brak kontroli a teorie spiskowe

Alienacja polityczna a wiara w spiski

W badaniu na próbie internautów (N=812) pytaliśmy o poczucie braku wpływu na politykę, o poczucie braku zrozumienia polityki, oraz o wiarę w stereotyp spiskowy Żydów.

Teoria spiskowa jako narzędzie mobilizacji i walki politycznej

W 2013 roku ok. 25 procent Polaków było przekonanych, że przyczyną katastrofy smoleńskiej był zamach. Około 53 procent Polaków uważało, że katastrofa była wynikiem wypadku, a prawie 61 procent Polaków wskazywało że katastrofa smoleńska była efektem bałaganu i złej organizacji. Warto zaznaczyć, że niezależnie od przekonań co do przyczyn katastrofy niemal 46 procent Polaków uważało, że władze polskie oraz rosyjskie wspólnie zatajają prawdę na temat jej przyczyn.

Jak wykazali Soral i Grzesiak-Feldman (2015), spiskowe przekonania na temat spisku smoleńskiego mogą być charakterystyczne nie tylko dla osób o radykalnie prawicowych poglądach, ale raczej ogólnie dla osób na krańcach politycznego spektrum.

Podsumowanie